

Nedošlo-li ani k odsouzení v první stolici, pak není tu podmínek pro soudní řízení o amnestii (§ 4. odst. 5).

V daném případě soud nalézací sám učinil výrok příznivý obžalované v rozsudku, aniž dříve, pokud ze spisů jest patrné, vyslechl vůbec úřad veřejné žaloby. Proti tomuto výroku osvobodujícímu nutno ovšem připustiti a za odůvodněnou uznáti zmateční stížnost veřejného žalobce z důvodu § 281. č. 9 b) tr. ř., kteráž však vzhledem k ustanovení 4. odstavce § 4. nařízení Národního výboru nemůže, jak toho zmateční stížnost žádá, vésti ku přezkoumání, bylo-li právem vysloveno, že jsou zde podmínky amnestie, poněvadž by v tom bylo shledávati obcházení tohoto zákonného ustanovení.

Soud zrušovací vyhověl proto zmateční stížnosti státního zastupitelství potud, že rozsudek v části v odpor vzaté zrušil jako zmateční, nemohl však rozhodnouti ihned ve věci samé, ježto nalézací soud zjistil sice objektivní skutkovou podstatu trestného činu, obžalované za vinu kladeného, neprovedl však určitých zjištění po stránce subjektivní; musila býti tedy věc dle § 288, č. 3 tr. ř. v rozsahu zrušení odkázána zpět soudu nalézacímu, aby ji znovu projednal a rozhodl. Setrvá-li veřejný žalobce na obžalobě, pak bude soudu o věci samé rozhodnouti, a dopadne-li rozhodnutí v neprospěch obžalované, bude nalézacímu soudu postupovati dále dle odst. 2, § 4 nařízení Národního výboru, pročez mu byl v tomto směru dán v nálezu uvedený poukaz.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. prosince 1919, Kr. I. 435/19-4.

Hrubeš.

I cizozemský stát podroben jest tuzemské soudní pravomoci, uplatňuje-li se proti němu nárok soukromoprávní.

M. F. podala u zemského soudu v Praze proti republice francouzské a československé žalobu, v níž domáhala se přiznání ročního doživotního důchodu z toho důvodu, že dne 2. června 1919 v Karlíně usmrcen byl její syn jedoucím automobilem vojenské francouzské misse, jenž byl majetkem francouzské republiky a při jízdě nacházel se právě ve službách vojenské správy československé.

Zemský soud žalobu, čelící proti republice francouzské, odmítl pro nepřipustnost pořadu práva, ježto jde o cizí suverenní stát, který nepodléhá pravomoci jiného státu.

Ku stížnosti, v níž dovoláváno se ustanovení § 99. odst. 3. j. n., soud rekursní usnesení to zrušil, uloživ soudu proces-

nímu další zákonné jednání o žalobě i proti žalované republice francouzské z těchto důvodů:

Žalobkyně opírá žalobní návrh, který uplatňuje proti žalovanému státu o zákon, týkající se ručení z provozování silostrojů ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. z., tedy o titul soukromoprávní. Nejde tedy o nárok, který byl vznikl z výkonu státní moci. V takovém případě podléhá i cizí stát jako soukromoprávně zavázaný tuzemské soudní pravomoci a soudní příslušnosti, je-li tu, jak žalobkyně tvrdí, tuzemská soudní příslušnost podle jurisdikční normy, pokud se týče podle zákona ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. z.

Výslovného zákonného ustanovení, podle něhož by žaloby proti cizozemskému státu nepodlehaly tuzemské soudní moci, není a nelze toho ani dovozovati z čl. IX. uvoz. zák. k jur. normě.

Ustanovení to vyslovuje zásadu, že lze meze tuzemské pravomoci smlouvami státními a mezinárodními zásadami rozšiřovati a mluví-li se tedy v odst. 1. tohoto zákonného ustanovení o mezinárodních zásadách, jest rozuměti jimi jen zásady takové, kterým se rozšiřuje tuzemská soudní moc. Pro spor, o který zde jde, není tudíž pořad práva vyloučen. —

Rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze ze dne 29. prosince 1919 čj. R-III., 104/19-6.)*

R. z. s. J. Říha.

*) Usnesení toto nabylo právní moci, ježto v něm výhrada ve smyslu § 519, č. 3. c. ř. s. učiněna nebyla. Poznámka: Vrchní zem. soud si věc velmi zjednodušil, ačkoli otázka je zásadní důležitosti a je v literatuře i judikatuře zevrubně probírána. Proto působí důvody druhé instance dojmem jakési primitivnosti. Podle zásad práva mezinárodního se uznává, že cizí stát — nehledíme-li ke sporům o nemovitosti a k tomu, podrobí-li se dobrovolně zemské pravomoci — nepodléhá tuzemské pravomoci, a to nejen když sporný právní poměr vzešel z výkonu jeho státní moci, nýbrž i tam, kde cizí stát jedná jako subjekt soukromoprávní. Toť důsledek neodvislosti, rovnoprávnosti a samostatnosti států. S těmito všeobecně uznávanými vlastnostmi státu nelze však srovnati zahájení a vedení sporu proti cizímu státu před soudy zdejšími. Vždyť jde ve sporu o výkon donucovací moci soudní vůči stranám. Jak ale mohly by zdejší soudy vůči cizímu státu tuto donucovací moc vykonávati? I kdyby došlo k odsouzení cizího státu, zůstane tento rozsudek na papíře, nemá vůči odsouzenému cizímu státu niaké moci. V r. 1910 se v Německu právě tato otázka živě přetřásala (věc Alfr. v Hellfelda proti ruskému státu) srov. D. Jur. Ztg. 1910, str. 808. Prof. Trichel rovněž o této otázce, jež je však i v jiných státech stejně řešena, zevrubně uvažuje v Archiv des öff. R., sv. 28, str. 212 násl. Bylo by záhodno, aby naše soudy, zejména dnes, v otázkách tak důležitých a pro mezinárodní poměry velevýznamných, pilně přiblížely k literatuře.